

<p>مهر</p> <p>آموزشگا</p> <p>-</p>	<p>تاریخ آزمون : ۱۴۰۱/۳/۱۸</p> <p>مدت امتحان: ۶۰ دقیقه</p> <p>نیاز به پاسخنامه</p> <p>دارد ☐ ندارد ☐</p> <p>شماره صندلی:</p>	<p>باسمه تعالی</p> <p>مدیریت آموزش و پرورش ناحیه ۴</p> <p>دبیرستان علوم و معارف اسلامی هدی</p> <p>آزمون نوبت دوم سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۴۰۱</p> <p>تعداد صفحه : ۲ تعداد سؤال : ۲۹</p>	<p>نام و نام خانوادگی :</p> <p>سئوالات امتحان درس: فارسی</p> <p>پایه : دهم</p> <p>رشته : معارف اسلامی</p> <p>نام دبیر : خانم افشاری منش</p>
<p>تاریخ تصحیح: ۱۴۰۱/ / نمره : با عدد ( ) نمره با حروف : ( ) امضای دبیر :</p>			
بارم	شرح سوالات		ردیف
۱	<p>الف) قلمرو زبانی (۷ نمره)</p> <p>معنی لغات مشخص شده را بنویسید.</p> <p>الف) وان همه <u>هنگامه</u> دریا بدید (غوغا) ب) نکته گفتی با همه <u>سوداگران</u> (مشریان)</p> <p>ج) سر و موی او از در <u>افسر</u> است (تاج) د) چو ره‌ام گشت از کشانی <u>ستوه</u> (خسته)</p>		۱
۱	<p>درمیان گروه کلمات زیر چهار گروه نادرست وجود دارد. درست آن‌ها را بنویسید.</p> <p>« انشای ارتجالی - صدای گرم و رصا - عینک دور بیضی - ظمایم و تعلیقات - خروس قالب - مخدول و نالان - عادت معلوف »</p> <p>۱- صدای گرم و رصا ۲- ضمایم و تعلیقات ۳- خروس غالب ۴- عادت مألوف</p>		۲
۰/۵	<p>املاي درست واژه را از داخل پرانتز انتخاب کنید.</p> <p>« دست معلّم از (وغب - وقب) حیوان روان شد. دو گوش را بالا برد؛ از یال و (غارب - قارب) به زیر آمد.»</p>		۳
۰/۵	<p>در عبارت زیر دو واژه نادرست وجود دارد. درست آن‌ها را بنویسید. ۱- می گذاری ۲- قرب</p> <p>« معنای آنکه در نماز پیشانی بر خاک می گزاری، همین است و تا با خاک اُنس نگیری، راهی به مراتب غُرب نداری.»</p>		۴
۰/۷۵	<p>با توجه به عبارت زیر به سئوالات پاسخ دهید.</p> <p>« هنوز فضا از نم باران آکنده است اما آفتاب فتح در سینه مؤمنین درخششی عجیب دارد. دیشب غواص ها در سکوت شب به آب زدند و خط را گشودند.»</p> <p>الف) در این عبارت یک قید مشخص کنید. (۰/۲۵) هنوز، دیشب، سکوت شب</p> <p>ب) نقش دستوری « آفتاب فتح » را بنویسید. (۰/۲۵) نهاد</p> <p>ج) نوع حروف ربط مشخص شده (اما، و) را در این عبارت مشخص کنید. (وابسته ساز یا همپایه ساز) (۰/۲۵) همپایه ساز</p>		۵
۰/۵	<p>از جمله زیر چه بخشی حذف شده است؟ به چه قرینه ای؟ فعل است. به قرینه لفظی</p> <p>«هم نشین نیک بهتر از تنهایی است و تنهایی بهتر از هم نشین بد.»</p>		۶
۰/۲۵	<p>در مصراع « چون داد عادلان به جهان در، بقا نکرد »، « متمّم » را مشخص کنید. جهان</p>		۷

۰/۲۵	در بیت زیر، کدام واژه دو تلفظی است؟ یادگاری « از صدای سخن عشق ندیدم خوشتر یادگاری که در این گنبد دوار بماند »	۸
۰/۵	در جمله مرکب زیر جمله هسته (پایه) و جمله وابسته (پیرو) را مشخص کنید. « هسته : « مدیر مدرسه به میرزا عباس عتاب کرد » که وابسته : « این تلاوت قرآن نیست، آوازخوانی است. »	۹
۰/۲۵	در بیت زیر « نقش ضمیر » مشخص شده را بنویسید. مفعول « ای صبح دم، ببین که کجا می فرستمت / نزدیک آفتاب وفا می فرستمت »	۱۰
۰/۷۵	نوع رابطه معنایی (ترادف، تضاد، تناسب) واژه های زیر را بنویسید. فراست و زیرکی (ترادف) جاهل و دانا (تضاد) سیر و پیاز (تناسب)	۱۱
۰/۵	در بیت زیر « منادا و نشانه ندا » را مشخص کنید. نشانه ندا: ای منادا: نسیم سحر « ای نسیم سحر، آرامگه یار کجاست؟ / منزل آن مه عاشق کش عیار کجاست؟ »	۱۲
۰/۲۵	در گروه اسمی « دوات چرک گرفته شیشه ای »، « هسته » را مشخص کنید. دوات	۱۳
۱	ب) قلمرو ادبی (۵ نمره) ۱۳- هر کدام از آرایه های « جناس، واج آرای، حُسن تعلیل و مراعات النظیر » در کدام یک از بیت های زیر دیده می شود؟ الف) از آن مرد دانا دهان دوخته است / که بیند که شمع از زبان سوخته است (حُسن تعلیل) ب) خیال خال تو با خود به خاک خواهیم برد / که تا ز خال تو خاکم شود عبیرآمیز (واج آرای) ج) شرف مرد به جود است و کرامت به سجود / هر که این هر دو ندارد، عدمش به ز وجود (جناس) د) هر کو نظری دارد با یار کمان ابرو / باید که سپر باشد، پیش همه پیکان ها (مراعات النظیر)	۱۴
۰/۵	« طرفین تشبیه » (مشبه، مشبه به) را در اضافه تشبیهی مشخص شده در بیت زیر بنویسید. کودکی از دامن این موج بیرون جست / از کمند آرزوها رست / چشم او در چشم دشمن بود / دست او در دست نارنجک مشبه: آرزوها مشبه به: کمند	۱۵
۰/۵	در بیت زیر، کلمه مشخص شده (راست)، « ایهام » دارد، معانی مختلف آن را بنویسید. « چشم چپ خویشتن برآرم / تا روی نبیندت به جز راست » ۱-جهت ۲-صداقت	۱۶
۰/۲۵	در بیت « گر نبندی زین سخن تو حلق را / آتشی آید بسوزد خلق را »، « حلق »، مجاز از دهان است.	۱۷
۰/۲۵	در بیت « ای تو رَمه سپرده به چوپان گرگ طبع / این گرگی شبان شما نیز بگذرد »، « رَمه » استعاره است از مردم .	۱۸

۰/۵	« کمیت کسی لنگ بودن » کنایه از چیست؟ ناتوانی در انجام کاری	۱۹
۱	مصراع دوم بیت های زیر را بنویسید. از این خطّه نغزِ پدram پاک و زین خاک جان پرور تابناک دگر ره چنان شد هنر آشکار کز آن خیره شد دیده روزگار	۲۰
۱	نام صاحبان آثار زیر را بنویسید. اتاق آبی: سهراب سپهری. مثنوی معنوی: مولوی.	۲۱
۰/۲۵	پ) قلمرو فکری (۸ نمره) ۲۱- در بیت زیر صفت « چهره نما » کدام ویژگی چشمه را نشان می دهد؟ صاف و زلالی چشمه « گشت یکی چشمه ز سنگی جدا غلغله زن، چهره نما، تیزپا »	۲۲
۰/۷۵	با توجه به ابیات زیر به سؤالات پاسخ دهید. « خون تو شرف را سُرخگون کرده است / شَفَقِ آینه دار نجابت / و فلق محرابی / که تو در آن / نمازِ صبح شهادت گزارده ای / در فکر آن گودالم / که خون تو را مکیده است / هیچ گودالی چنان رفیع ندیده بودم / در حضيض هم می توان عزیز بود » الف) منظور شاعر از « خون تو شرف را سُرخگون کرده است » چیست؟ (۰/۵) شهادت تو به شرف و آبرو، اعتبار بخشیده است. ب) کدام بخش از ابیات بالا با عبارت « شَرَفِ المکان بالمکین » ارتباط معنایی دارد؟ (۰/۲۵) هیچ گودالی چنان رفیع ندیده بودم / در حضيض هم می توان عزیز بود.	۲۳
۰/۵	مفهوم عبارت « گندم نمای جو فروش مباش » را بنویسید. ریاکاری، دورویی، تظاهر و فریب کاری.	۲۴
۰/۵	شاعر در مصراع های « ای که ردای حسین بر دوش داری / و خورشید کربلا را در بر داری ... » به چه نکته ای تأکید دارد؟ شیعه و پیرو امام حسین (ع) بودن مردم جنوب لبنان و عاشق شهادت بودن آن ها.	۲۵
۰/۷۵	با توجه به ابیات زیر به سؤالات پاسخ دهید. « تهمت برآشت و با طوس گفت / که رُهام را جام باده است جفت / تو قلب سپه را به آیین بدار / من اکنون، پیاده، کنم کارزار » الف) منظور از قلب سپه، مرکز سپاه است. (۰/۲۵) ب) منظور رستم از جمله « رُهام را جام باده است جفت » چیست؟ (۰/۵) رهام فقط اهل خوشگذرانی است.	۲۶

۰/۲۵	<p>عبارت «برای من خواندن اینکه شن های ساحل نرم است، بس نیست؛ می خواهم پاهای برهنه ام آن را حس کنند.» بر کدام گزینه تأکید دارد؟</p> <p>الف) عقل گرایی ب) توجه به احساس و عاطفه ج) تجربه گرایی د) علم اندوزی</p>	۲۷
۲/۵	<p>مفهوم روان بیت های زیر را به نثر روان بنویسید.</p> <p>الف) میندار این شعله، افسرده گردد / که بعد از من افروزد از مدفن من (۰/۵)</p> <p>تصور نکن که این عشق شعله مانند من خاموش می شود بلکه حتی بعد از مرگ من نیز از قبرم شعله ور خواهد شد.</p> <p>ب) بر آهیخت رهام گرز گران / غمی شد ز پیکار دست سران (۰/۵)</p> <p>رهام گرز سنگین خود را از غلاف بیرون کشید و دست آن دو پهلوان از نبرد با آن گرزهای سنگین خسته شد.</p> <p>ج) ارها شد ز بند زره موی اوی / درفشان چو خورشید شد، روی اوی (۰/۵)</p> <p>موهای گرد آفرید از بند زره آزاد شد و چهره اش مانند خورشید درخشید.</p> <p>د) چون بسی ابلیس آدم روی هست / پس به هر دستی نشاید داد دست (۰/۵)</p> <p>چون انسان های شیطان صفت بسیاری وجود دارند؛ شایسته نیست که با هر کسی هم نشین شد و طرح دوستی ریخت.</p> <p>ه) دلا! معاش چنان کن که گر بلغزد پای فرشته ات به دو دست دعا نگه دارد (۰/۵)</p> <p>ای انسان، آن گونه زندگی کن که اگر خطایی از تو سر زد، فرشتگان با برداشتن دست دعا به درگاه الهی از تو محافظت کنند.</p>	۲۸
۲/۵	<p>مفهوم روان نثرهای زیر را بنویسید.</p> <p>الف) خسرو حریف را با چالاکی به قول خودش «فرو کوفت» و در چشم به هم زدنی، پشت او را به خاک رسانید. (۰/۵)</p> <p>خسرو هم نبردش را با زرنگی و چابکی به قول خودش بر زمین زد و در زمانی بسیار کوتاه، بر او غلبه کرد و شکستش داد.</p> <p>ب) کارش نگار نقشه قالی بود و در آن دستی نازک داشت. (۰/۵)</p> <p>کار او طراحی نقشه قالی بود و در آن کار مهارت داشت.</p> <p>ج) مرد پارسی هم دست تنگ بود و وسعتی نداشت که حال مرا مرمتی کند. (۰/۵)</p> <p>مرد ایرانی هم فقیر بود و وضع مالی خوبی نداشت که به حال من رسیدگی کند.</p> <p>د) عالمیان بدانند که هرگز کید کایدان با خواست خداوند غیب دان برابر نیاید! (۰/۵)</p> <p>همه مردم جهان بدانند که هرگز مکر و حيله فریب کاران در برابر خواست خداوند دانای غیب، نمی تواند رقابت نماید.</p> <p>ه) رنج هیچ کس را ضایع مکن و همه کس را به سزا، حق شناس باش؛ خاصه قرابت خویش را. (۰/۵)</p> <p>رنج هیچ کس را تباه نکن و سزاوارانه قدردان همه باش، به ویژه خویشاوندان خود را.</p>	۲۹

